

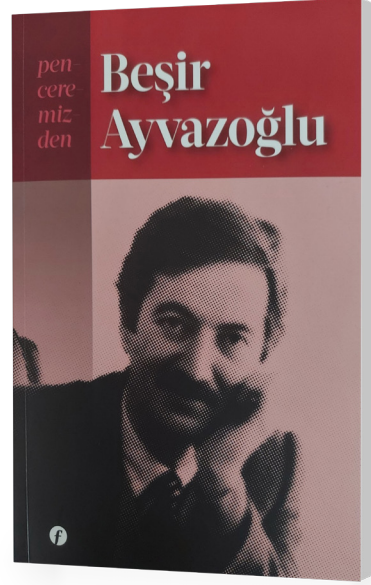
PENCEREMİZDEN BEŞİR AYVAZOĞLU

Yusuf Turan Günaydın

Son zamanlarda gördüğümüz ortak kitaplar arasında oldukça özenli bir çalışma olarak öne çıkan *Penceremizden Beşir Ayvazoğlu*¹ başta yazarın yakınları olmak üzere otuz altı edebiyat, sanat ve düşünce adamının yazılarından oluşuyor. Beşir Ayvazoğlu bugüne kadar birçok edebiyatçımızın moral portrelerini yazdı; onları çok geniş bir pencereden okuyucuya tanıttı ve tanıdığımızı sandığımız birçok yazarımız hakkında aslında ne kadar az şey bildiğimizi bize gösterdi. Şimdi de onu tanıyanlar kendi pencerelerinden bize bir Beşir Ayvazoğlu biyografisi sunuyorlar. Oldukça detaylandırılmış bir biyografi.

Bir eş ve baba olarak Beşir Ayvazoğlu'nu anlatan yazılardan sonra, yıllar boyu onunla bir şekilde teşrikimesaide bulunmuş, kendisinden istifade etmiş ve edebî-ilmî paylaşımlarda bulunmuş birçok yazar da kalemi ele alarak onu kendi zaviyelerinden anlatıyorlar. Bir edebiyat adamının, sağlığında kapsamlı bir biyografisini ortaya koyabilmek için en güzel yollardan biri, onu en iyi tanıdığı cephesinden anlatacak yazarların katkılarıyla bir toplam oluşturmaktır. Bu bakımdan *Penceremizden Beşir Ayvazoğlu* kitabında dikkat çekici bölümler bulunuyor.

Ayvazoğlu'nu gençlik yıllarından beri tanıyan Taha Akyol'un onu "bir kütüphane-insan" olarak niteleyen yazısının hemen başlarda yer alması, yazarı hiç tanımayanlar için bile nasıl bir kültür insanıyla karşı karşıya olduğumuzu hissettirecektir. Ömer Arısoy'un deyişiyle o, "kültüre adanmış bir ömür"

sahibidir. Bir sanatkâr olarak Göksel Baktagir'in kısacık yazısındaki "gönül adamı" vurgusu da Ayvazoğlu'nun kültür adamı sıfatının hemen yanı başında bir cüzlayetecezza olarak duruyor. Ramazan Minder, Ayvazoğlu'nu "kütüphane müdavimi" olarak çok iyi gözlemlemiş; Azmi Özcan, onun "tek kişilik medeniyet takımı" oluşuna dikkat çekmiş ve Senail Özkan da bunu destekleyecek bir şekilde yazarı "kendi düşüncelerinin sarayında bir münzevi" olarak görmüş ve göstermiştir. Hakikaten Ayvazoğlu'nun kendi çevresi içinde böyle "tek kişilik" ve "münzevi" bir görünümü vardır.

Doğan Hızlan'ın yazısından Ayvazoğlu'nun bütün bir edebî faaliyeti yansırken, Mustafa Kutlu onu *Güller Kitabı*; M. Sabri Koz *Halk Şiirinden Tarihe* ve *Yunus Ne Hoş Demişsin*; Nevzat Çalıkluşu *Aşk Estetiği*; Haluk Oral ve M. Ruyan Soydan *1924: Bir Fotoğrafın Uzun Hikâyesi*; Şaban Özdemir *Geleneğin Direnişi*;

¹ Fotografika Yayınları, İstanbul 2023, 182 [4] s.

İbrahim Öztürkçü *Kuğunun Son Şarkısı*; Mustafa Ruhi Şirin *Nuri Aralasez'in Saklı Hayatı*; Abdullah Uçman ve Âlim Kahraman *Eve Dönen Adam*; Erol Üyepazarcı ve Selçuk Karakılıç *Peyami*; Tahsin Yıldırım ve Bahtiyar Arslan *İslam Estetiği ve İnsan* adlı eserleriyle hatırlıyor ve anıyor.

Ali Ayçil'in nitelemesiyle Ayvazoğlu "kültürü gençleştiren bir simyacı"dır. Birçok okuyucu ise onu "edebiyat" vurgusuyla eşit derecede 'sanat' vurgusuna sahip söylemiyle hatırlar.

Kitaptaki hemen bütün yazılarda bir yazarın hayat hikâyesini ayrıntılandırarak hatırat parçaları da yer alıyor. Bunlar daha bütünlüklü bir Beşir Ayvazoğlu biyografisi hazırlanırken gözden kaçmaması gereken ayrıntılar-

dır. Belki başka çalışmalarla daha da çoğaltılmalıdır.

Tabii bu arada bazı sorular da akla geliyor: Acaba M. Orhan Okay Hoca sağ olsa Beşir Ayvazoğlu hakkında neler yazardı? Aylın Taşçı Şengün biraz bahsediyorsa da gazetecilik faaliyetini kapsamlı bir şekilde kim anlatabilirdi? TTK Kütüphanesine bağışladığı yazma eserlerden kim söz edebilirdi?

Bu arada katkılarından söz edemediğimiz yazarların adlarını da analım: Sinan Uluant, Talip Mert, M. Sinan Genim, M. Uğur Derman, Mehmet Çebi, İnci Enginün, Turgay Anar, Ekmeleddin İhsanoğlu, İskender Pala.

Penceremizden Beşir Ayvazoğlu, Beşir Ayvazoğlu'na 70. yaş armağanıdır.

